

Novi Würtemberški kralj Viljem nima otrok in zato dobi vojvoda Württemberg, fzm. v c. kr. armadi in doslej brigaški poveljnik v Gradci, blizo že pravico, da postane kedaj kralj. — Na posojilo ruske vlade se je najbolj vpisovalo na Francoskem, manje pa na Angleskem in Nemškem, ali Rusijo skrbi to malo, da dobi le denarja! — Bolgarsko sobranje ali drž. zbor je sklicano na dne 27. oktobra. — Prejšnji kralj vseh Srbov, Milan, je vzel dva miliona posojila in je v tem zastavil tudi dve graščini, do katerih nima pravice, ker so lastnina države. Vsled tega se je v Srbiji vzdignila huda nevoľja zoper njega. — Turška vlada je neki sklenila, da se ne meša v vojsko, če nastane kje med Rusi in Nemci ali Avstrijci. Če je to resnica, dosegla je Rusija veliko ter postavi lahko kedaj vso vojsko zoper sovražnika. — Ustaja v Yemenu še ni pri kraju, da si ni upanja za ustajnike na zmago. — Kolera je v Afriki polegla, vsaj sliši se malo več o njej. — V Banani na gorjem Kongu so zamorci umorili pet belgijskih misijonarjev. Divjaki so razmesarili njih trupla na grozoviti način. — V južni Ameriki so vse republike v necem neredu, najbolj zato, ker se slabo gospodari z državnim denarjem. — V Braziliji se je bati novih neredov in sedanja vlada vidno ni kos drhali, s katere pomočjo je prišla sama na vrh, do moči svoje v državi. Tako je rado povsod: krivica vjeda krivico.

Za poduk in kratek čas.

Vseobčna deželna jubilejna razstava v Pragi leta 1891.

(Konoc.)

Z razstavo je v najožjej zvezi zgodovina naroda českega in zlata Praga. Vsak Čeh stopi s svetimi občutki na njena kraljevska tla. Vsa Praga je českemu narodu jeden veliki in slavni spomenik česke zgodovine. V Višegradu so stolovali od pradavna do 16. stoletja česki kralji, pozneje pa v krasnem in velikanskem gradu Hradčani, kateri je mnogo lepši in trikrat veči od Dunajskega ces. dvora. L. 1526. so izvolili stanovi česki nadvojvoda Ferdinanda I. za svojega kralja. Spojivši tako krono česko s hišo Habsburško, položili so temelj sedanjemu našemu cesarstvu. Cesarji avstrijski stolovali so odslej v Pragi v slavnih Hradčanih, l. 1614. preselil se je cesar in kralj Matija s svojim dvorom in cesarskimi uradi na Dunaj, a deželno vlado je prepustil najvišima urednikoma Jaroslavu Martinicu in Slavati. Ker sta ta dva s protestantskimi českimi stanovi kruto postopala, vrgli so nju in pisarja Fabricija razdraženi protestantje iz visokega Hradčina skozi okna in s tem je bilo dano geslo k 30 letni vojski, ki je stra-

hovito razsajala po srednjej Evropi ter česko deželo najhujše ranila. Po nesrečnej bitki na Beli gori l. 1620. je padel narod česki v neizrečeno bedo. V Pragi je izkrevavelo na morišči 27 českih plemičev, a drugi plemenitaši so bili prognani, na njihovo mesto pa so drli Nemci v kraljevo Prago. L. 1631 so pridrli Saksonci ter so iz Prage pobrali vse umetnosti. L. 1639 in 1648 so pridrli dvakrat Švedi s svojo pogubo nad njo; l. 1757 pridrli so v 7 letnej vojski Prusi, streljajoč 21 dni na njo so pokončali blizu 1000 hiš, le zmaga Daunova nad Prusi jo je ohranila pogina. Smrtno rano pa bi imela zadati českemu narodu centralizacija Jožefove vlade. Cesar Jožef II. hoteč v dobrej svojej volji ojačiti celo državo s sredstvom jednega državnega (nemškega) jezika, je odvzel vsem uradom, višjim in najnižjim šolam česki jezik, a česko krono z insignijami českega kraljevstva je dal odvesti na Dunaj v dvorno riznico, česki zbor bi pa smel zborovati le tedaj, ko bi cesar to za potrebno spoznal. Po Jožefovej smrti so česki stanovi in narod zahtevali od naslednika Leopolda II. svojo krono z vsemi kraljevskimi insignijami nazaj. Leopold II. je v to vrnitev krone privolil ter določil, da se ima slovesno in v velikem spremstvu prevesti v Prago. Na meji českega kraljevstva so jo pričakali vsi zastopniki českih stanov in mest ter so jo spremljali v slovesnej obleki na bôdrih konjih do zlate Prage. V vsakem mestu, trgu, da najmanjšej vasi so jim prišla oblastva, duhovniki z monštranco in v svečanej obleki nasproti, zvonovi so zvonili, možnarji in topovi pokali, godbe igrale, a narod je ginjen od veselja jokal videč svojo krono zopet na domačih tleh. Tudi cesar Leopold II. se je odzval vseobčnemu glasu narodovemu prišel je v Prago ter se dal dne 14. septembra 1791 s soprogo Marijo Ludoviko kronati za českega kralja, da bi s prisego potrdil prava českega naroda. Da bi pa cesar Leopold II. za svojega bivanja v Pragi spoznal kulturno moč českega naroda, priredili so česki stanovi obrtno razstavo v Pragi, ki je bila prva razstava v Evropi. Česko delo in česko ime je znova zaslovelo po svetu, pa zopet je moralo potihnuti vsled francoskih vojsk. Priredili so sicer v Pragi še l. 1828., 1829., 1831. in končno l. 1836. pri kronanji cesarja Ferdinanda za českega kralja deželne razstave, a od te dobe so bile moči in oči českega naroda obrnjene na politične boje in česka obrt je kmalu izgubila ono prvenstvo, ki si ga je prej z razstavami priborila. Letos pa je s krasno jubilejno razstavo zaslovela zopet čast česke obrti po vsej Evropi in česki narod začčenja novo dobo v svojem kulturnem življenji. R. K.

Smešnica 43. „Gospod“, vpraša bolnik zdravnika, „gospod, ali ne veste zdravila za

moje noge?" „Vem“, odvrne mu zdravnik, „vem: zadnjih dvajset let bi bili več hodili, manj pa sedeli v krčmi, pa bi vas sedaj ne trgalo po nogah“.

Razne stvari.

(Podpora.) Svitli cesar so mestni in opatijski cerkvi v Celji darovali 300 gld., da se popravi sprednji del cerkve in obnovi podoba sv. Danijela v velikem oltarju.

(Občni zbor.) V nedeljo, dne 25. oktobra bode občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trbovljah. Na-nj se vabijo vsi doslenji udje podružnice na Zidanem mostu in sploh prijatelji slov. mladine.

(V Šoštanju) postavila si je tamošnja posojilnica lastno hišo in se bleščita sedaj nanjej lepa slov. napisa: „Narodni dom“ pa „Slov. posojilnica“.

(Zdravniške kamore.) V državnem zboru so v torek sklenili postaviti, ki vpelje za zdravnike „zdravniško kamoro“. Le-ta naj zastopa zdravnike ter skrbi za splošnje blagostanje zdravnikov.

(Imenovanje.) Pri finančni direkciji v Gradcu postala sta finančna tajnika Karol Breslmayer in Ad. Sikora finančna svetovalca in eden izmed njiju pride v Maribor. Slovenski ne zna nobeden.

(Nov altar.) V nedeljo posvetijo mil. knezoškof v Slivnici pri Mariboru novi sprednji ali veliki oltar. Delo je, kakor se nam poroča, lepo in cerkvi primerno.

(Petje.) Po novi postavi, ki velja od sedanje jeseni naprej za ljudske šole na Koroškem, se ne učijo otroci več petja po sekiricah ali notah. Čemu pa je to dobro, to zna pač gospôda v c. kr. deželnem šolskem svetu v Celovci, mi ne znamo.

(Vojaštvo.) Kolikor se sliši, namerava minister za dež. brambo na to, da se odpre nižja realka za vojaške gojence v Franc-Jozefovi vojašnici pri Mariboru. Poslopja je v resnici škoda za dosedanji namen, za pripravo vojašnice.

(Kamen) je padel delalcu Jož. Rižnarju iznad kamnoseka v občini Loški pri Rogatici na noge ter mu je pretrl desno koleno in je reva čez nekaj ur umrl, ker mu je izteklo preveč krvi.

(Amerika) je zemlja polna čudežnih reči, ali da se napravi ondi tudi dež, kedar kdo hoče, to je mogoče še le sedaj tudi tamkaj, odkar je nek Melbourne iznašel posebno sredstvo za to. Prihodnje leto si naročijo lahko kmetje pri njem dež, kedar jim je ljubo, v mesecih junij, julij in avgust.

(Trsnica) napravi se v kratkem v Rajhenburgu za ameriške trse in sicer na stroške države.

(Celje) zgubi neki „imeniten stolp“ s tem, da se preseli Al. Puček, doslej kavarnar v Celji, v Gradec. Mož je bil v Celji „oster Nемец“, da-si še ne zna prav nemški. V Celji je pač treba tacih Nemcev, da so za stolp, tedaj močna podpora tamošnjih Nemcev.

(Puška.) Nove puške, ki so v rabi pri našem vojaštvu, so kaj močne. Une dni je v Zagrebu nek vojak iz straha pred kaznijo vstrelil si v trebuh, kroglja mu je prišla skozi pleče ter je predrila steno nad hišo; tu je ranila še drugega vojaka ter je nazadnje obtičala v steni.

(Ciganica.) V neki krčmi v Mariboru je te dni ciganica vprašala natakario, če ima kaj ogerskih desetih. Natakario vsiplje na to ves drobiž na mizo, češ, da jih ji poišče. Ciganica sicer ni našla ogerskih desetih, zato pa je vzela na tistem avstrijskih za 3 gld. s seboj, najbrž za spomin na dobro natakario.

(Nesreča.) Dne 7. oktobra sta peljala J. Jurič, posestnik iz občine Pohorske, župnije Slivniske pri Mariboru in njegov hlapec Miha Bračko voz turšice in buč z njive; potoma pa se jima voz zvrne in sicer tako nesrečno, da dobi oba pod se. Ker ni bilo nikogar na pomoč, zadušilo je oba pod vozom.

(Vtonili) so v sredo, dne 14. oktobra v Dravini strugi pri sv. Vidu nižje Ptujja Val. Korošec, želar v Borovcih, njegova hči Neža in prvega strije Anton Korošec, zasebnik v Markovcih. Vračali so se iz košnje na dom, pa se jim je čolnič prevrnil in vsi so padli v globoko strugo. Eden se je rešil, onih troje pa je voda požrla.

(Sejem.) V soboto je bilo 279 voz prišlo na trg v Mariboru, 30 čebula, 72 zelja, 78 krompirja, 42 svinjine, 36 žita in 28 kostanjev. Blizo vse blago se je porazprodalo.

(Ajčina) ni se obnesla letos kmetovalcem na Murškem polji, rano jim je posmodil veter, pozno pa je dozorila jim slana. Na polji še je je bilo za oko, za pod cepé pa je ni prišlo obilo.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali gg.: dr. Fr. Celestin, profesor na kr. vseučilišči v Zagrebu, Matej Slekovec, župnik pri sv. Marku nižje Ptujja in o. Janez Štrbak, kaplan pri čč. oo. minoritih na Dunaji, vsak po 5 fl., bogoslovec v kn. šk. duhovnišči v Mariboru 14 fl. 60 kr. in Teod. Kaltenbrunner, knjigar v Mariboru 3 fl. Bog plati!

(Duhovniške spremembe.) Č. g. A. Breznik, duhovnik v pokoji pri sv. Andraši v slov. gor., je umrl dne 16. oktobra v 55. letu svojo dobe. — Č. g. L. Hudovernik, korvikar pri stolni župniji v Mariboru, postal je ravno tam 2. kaplan in za korvikarja pride č. g. Iv. Vreže, kaplan v Jarenini. Č. g. Ivan Tomanič, doslej v začasnem pokoji, pride za kaplana v Jarenino.